

POD POKLIKOU

- ➔ Narozneniny ?! v červnu 2. 6. Puric 18
v červenci - 10. 7. Roan 18, 19. 7. Djawi 18
- ➔ T T T neboli Tvoji Těborníky Trávník nebo-li ČVČ se koná 28. - 30. 6.
pojede do Brňová, kde se budeme chystat na letošní tábor, proto neza-
pomeňte si s sebou vzít sekerku !!!
- ➔ Roan úspěšně zdolal maturitu a chystá se na přijímací zkoušky na vysoc-
kou školu. Kdo jste ještě neviděl jeho tablo máte asi už poslední šanci
jej spatřit, je ve sportu na České - gymnázium Elgartova.
- ➔ Auca dělá závěrečné zkoušky na svém učilišti a to znamená, že z něj již
brzo bude Pan autoelektrikář. / nepotřebujete někdo něco spravit ? /
- ➔ Baghi se zase učí na státnice, které má 24.6. a po kterých z ní bude
Paní magistra - pro lékárnu.
- ➔ No a já Art se učím na státnice, které mám 18.6. a po kterých ze mne
bude Pan stavební inženýr.
- ➔ Šifru z minulého čísla se jako první podařilo vyluštit **It. Waqce** a zatím
není nikdo druhý, komu by se to podařilo !
- ➔ Bodování za květen mám pouze od Bizoni a Divošek a vypadá takto :
1. Alvi, Chite 80b 2. Phaea 57b 3. Silva, Zuzka 55b 4. Vašek 53b
5. Viktor 33b 6. Djawi 15b

Nabízím vám teď ukázkou ze zápisu, který sepsal Chite při svém pozorování pří-
rody, na táboře při plnění Bílého turbánku.

Je 10⁴⁵, když přicházím do pískovny. Procházím, kolem obrovských louží v
kterých běhají vodoměrky. Nad největší louží vážka a je v ní tisíce vodomě-
rek. Když přijdu ke břehu zděšeně prchají pryč a skáčou jedna přes druhou.
Stále tu krouží ovad hovězí /hovado/. Lítá tu i masařka. Teď nad louží pře-
letěli bělásek zelný a žlutásek řešetlákový. Na hranici jsem vyplašil veli-
kou mru, která díky ochranému zbarvení unikla mému zraku. Piští tu ptáci,
ale motýlův to nijak nevdá a v klidu si zívá nektar z květu bodláku zva-
ného Peháč oset. Sedají na mě vosičky /bzuci/ vedle mě si sedli dvě babočky
z vrchohu kamene je pozorují mouchy. Motýli mají krásné zbarvení. Je vidět
i spodní strana křídel. Přisedla si i b.paví oko. Dno každé loužepokrývají
bvdliny. Ve vodě se pohybují nádherní a velcí pulci. Jsou vidět jejich
malá očka, slaboučké nožičky
pomocí nichž se pohybují.
Některá si občas pro vzduch.
Jeden se právě vztyčil na před-
ních nohách a vypadá jako by se
rozhlížel. Překvapil mne jejich
bleskurychlá pohyby leze, že by
šelva frrrnk, ale najednou vyra-
zíl a ... pod hladinou víří
vodu brouci virnici. Máhle
tícho přerušil hlas káněte.

Dokračování snad někdy
přijde.

ČERNÁ

TÁBOR

Letos v létě proběhne již pátý tábor
našeho oddílu. Stejně jako všechny před-
chozí bude i on v Brňová. Vzpomínáte na
ty čtyři předchozí ? Rok 1992 Tábor prv-
ního týpí, 1993 Tábor dlouhých dešťů,
1994 Tábor živič, 1995 Tábor zlatokopí. Z posledních dvou táborů máme i tábo-
rové kroniky. Z té první z Tábora živič, vám teď nabízím malou ukázkou toho,
jak začínali jednotlivé dny.

1.den tábora se stavěly stany/Chr./, 2.d.začal ještě bez rozvoičky/Hall/,
3.den začal neobvykle brzy.Důvodem tohoto předčasného vstávání bylo to, že
nás tábor byl/cca v 2¹⁵/ přepaden./Pu/, 4.den nezačal jako obvykle rozvoičkou,
ale stávali jsme asi v 12⁰⁰ hod. v noci/Ja/, 5.den začal rozvoičkou/Sv/,
6.den začal brzo oproti ostatním dnům. V 4¹¹ nás přepadl náš bývalý člen
Maťa/Au/, 7.den začal neobvykle pozdě a dokonce i bez rozvoičky/Al/, 8.den
začal jako obvykle rozvoičkou/Prstík/, 9.den ráno jsme vstávali už o půl šes-
tě, to aby jsme stihli autobus/Ba/, 10.den Vstávali jsme celkem pozdě, takže
sbalit, nasnídat se a pochod směrem k rybníku/Ba/, 11.den Vstávání, snídání,
balení a po červené Sapolským polesím do Bílku/Ba/, 12.den Tento den začal
později než obvykle/Wa/, 13.den Dnešní noc nás krom hlídek hlídaly i různé
figuríny rozestavěné po táboře, které se snažily vypadat jako hlídky/AR/,
14.den Tento den začal jako vždy rozvoičkou/Pha/, 15.den nezačal rozvoičkou
protože jsme se vraceli z přepadu/Dja/. PLOAKD 5⁰⁰hod. Spím, něco slyším,
obouvám kanady, vyběhám nic nevidím. Slyším pískání a ona to morseovka .../
./- - - -//. Běžme k autu a nalézáme první zprávu. Po vyluštění zprávy
jsme se zbalili a vyrazili směrem k vápence, kde byl vysoký komín. Tam jsme
hledali a našli./Pu/.

Tak takto začíná poslední zápis. Na ostatní dny se už nedostalo. A protože
tu mám ještě kousek místa vrátím se k 3.dnu Přepadlo nás šest větších maníků
včele a Gomen a jedna sličná divčína se jménem nebo-li přezdívkou Sojka. Pod-
ruhé jsme vstávali v 7⁰⁰/Pu/ Tolik tedy z naší první táborové kroniky, už
se těším na tu letošní.

Cvrček a peníz

Jednou opustil jeden Indián rezerva-
ci, aby navštívil bílého muže, svého
přítele. Pohyboval se po městě mezi
vším tím hlukem, auty a mnoha lidmi
bylo pro Indiána nové a neobvyklé.
Když spolu oba muži kráčeli ulicí,
náhle se Indián dotkl ramene svého
přítele a tiše řekl:
"Zastav se. Slyšíš také, co slyším já?"

Bílý muž poslechl, zastavil se a pro-
hlásil: "Všechno, co slyším, je houká-
ní aut a rachocení autobusů. A pak
také ty hlasy a kroky mnoha lidí. Co
slyšíš ty, příteli?"
"Slyším úplně nabližku cvrkat cvrč-
ka," odpověděl Indián.
Bílý muž se znovu zaposlouchal.
Pak zavrtěl hlavou: "Musíš se mylit,"
prohlásil. "tady nejsou žádné cvrčci."
A když tu přece nějaký byli, člověk
by jejich cvrkot při tom všem hluku
vůbec neslyšel."

Indián kousek pooděšel a zůstal stát
u zdi nějakého domu, po které se
pnulo psi vino. Rozhrnul listky a tam-
k velkemu údivu bílého muže - seděl
skutečně cvrček a hlasitě cvrkal. Teď,
když bíloch cvrčka viděl, připadal mu
jeho cvrkot napadný a hlasitý. Když
potom kráčeli dál, vysvětloval svému
indiánskému příteli: "Přirozené, že jsi
mohl toho cvrčka slyšet jen ty sám."

Tvůj sluch je totiž lepší než můj. In-
diáni umějí lépe naslouchat než bílí."
Indián se usmál, zavrtěl hlavou a pra-
vil: "Mylíš se, příteli. Sluch Indiána
není horší ani lepší než sluch bílého
muže. Dávej pozor, dokážu ti to."
Sáhl do kapsy, vytáhl pedesáticen-
tovou minci a hodil ji na silnici. Zazvo-
nila na asfaltu a chodci, kteří kráčeli
kolem, zpozorněli a začali se roz-
hlížet. Nakonec někdo minci našel,
zvedl, strčil do kapsy a šel dál svou
cestou.
"Vidíš?" řekl Indián svému příteli.
"Zvuk, který způsobila ta pedesáticen-
tová mince, nebyl hlasitější než
cvrček, a přece jej slyšelo mnoho
bílych mužů a hned se za nim otačeli,
zatímco zvuk cvrčka neslyšel nikdo
kromě mne. Protože všichni dobře
slyšíme právě to, čeho jsme zvyklí si
vážit."

SIHASAPA BRNO
č. 3
ČERVEN '96

NOHA

Jsou to hory — a nejsou to hory. Dlouho jsem přemýšlel, jak bych ti přiblížil krásu a neoznakovitost Lužických hor. Už jméno má nehorické, měkče od slova luh, lužni. Ale to jen proto, že od sebe oddělují dva zemské celky, Čechy na jihu od nížiny na Lužici na severu. Do roku 1635 patřily obě země do jediného Českého království, rozdělila je teprve třicetiletá válka. K severu z nich teče horská voda do Baltického moře, k jihu kupodivu odtéká do moře Severního. Lužické hory oddělují nejen země a státy, ale i pomorí. Jsou to tedy hory. Budeš-li se však chtít do nich ponořit a ztratit se v nich, poznáš, že se jen s obtížemi udržíš na hřebeni. Z bukového lesa sejdeš hned do nesečených bažinatých luk, nad kterými létají bekasiny, a hned začneš špihat suťovými svahy, porostlými jasaný, jarními spáči, kteří své listy probouzejí až úplně jako poslední, na další osamělý vrch. Buď čedčlový, nebo znělčový, můžeš si vybrat, zarostlých vyvýřelých kup je v těch horách spousta. Přijde večer, odeženeš kamziky, kteří se tam už desítky let volně popásají i s kůzlady na suti, a ulehneš. Nad hlavou vysoké stromy, buky, kleny a lípy. Je-li v noci jasno, budou ráno v prvním slunci zpívat ptáci, nikde jinde na jaře krásněji nezpívají než v listnatém lese. Sluneční paprsky padají k zemi

▲ Lužické hory od rezervace Studený vrch

▼ Kamzík

Foto Mirko Hain

LUŽICKÉ HORY

v šikmých pruzích, začíná nový lužický den. A sprchne-li v noci? Buď rád a zhluboka vdechni kořený jítmi vzduch: po nočním dešti ve vlhkém listnatém lese celá Evropa voní!

Tím nejhezším na Lužických horách jsou jejich lesnaté vrcholy. Na některých je dokonce hrad, na jiných rozhledna, ale všechno je zpuštělé a většinu kopců pokrývají jen lesy a vzácné rostliny. Na Jezavčím vrchu a na Lisce rozkvetou naráz desetitisíce měsíčních flak. Tak se tam říká měsíčník vytvále, která naplní červnové úpíhkové noci něžnou andělskou vůní. Pak sejdeš z kup a v cipu lesů objevíš čisté rybníky nebo lučinatý potok. U něj samotu s úhlednou lužickou chalupou s hrázdným zdívkem, takových jsou v Lužických horách stovky. Většinou jsou krásně udržované, na můj vkus až příliš pečlivé. Prázdná každou sobotu stíhají trávníček a tráva je neuvěřitelně nízká a hustá. V neděli večer majitelé domů odjedou a Lužické hory na týden osiř. A tehdy je v nich ještě krásněji. Nad vlhkými loukami přelétne píleň, bělostný dravec, potok se vine do dáli mezi lesy. Z celého severočeského kraje je Českolipsko přírodovědecky nejzachoválejší, s nejméně lidmi.

Slovo „lužický“ je známý a proslulý pojem i u geologů. Lužická porucha. Obrovský, 110 km dlouhý zemský zlom, podle kterého před milióny let praskla zemská kůra a jedny kamenné desky se vzpříčily či nasunuly na druhé. Asi to tisíce let skřípalo, země se chrvěla. Geologické vrstvy se přitom převracely a to mají geologové rádi. V nejzapadnější části chráněné krajinné oblasti Lužických hor je nenápadný a slavný vrch Vápenný čili Vápenka či Vápenice. Na něm, na nepatrném uzemi, objevili geo-

Chráněná krajinná oblast

▲ Krahujec obecný

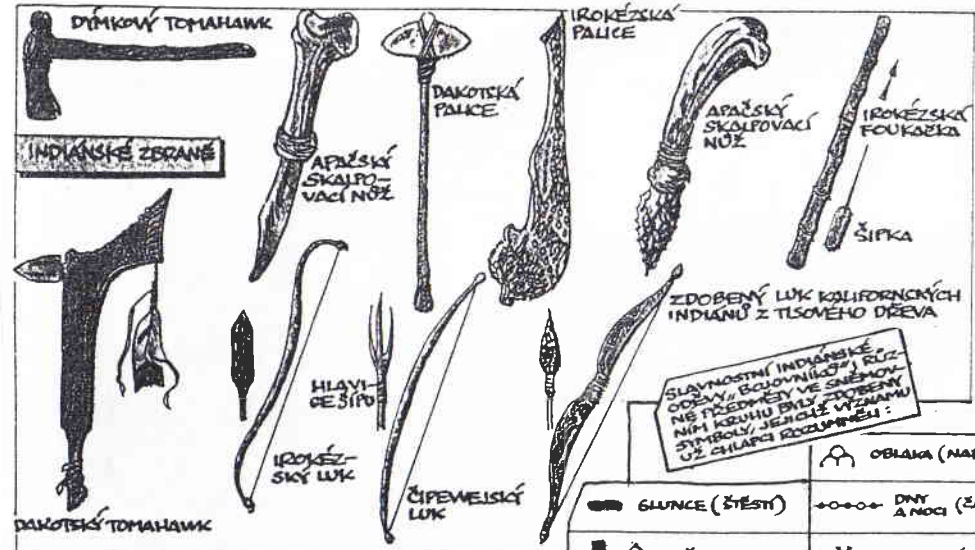
logové hned pět druhů promíchanych hornin, od prvohorních po třetihorní, které se díky lužické poruše dostaly ze zemských hlubin na povrch a ty původně spodní dnes leží na horních. Z nich jsou tak nej-

známější jurské vápence, vlastně jediné v našich zemích. Až budeš bloudit lužickým pomezím, navštív ještě pár pamětihodností. Na severním svahu Suchého vrchu je to Ledová jeskyně v kamenných sutiích. Je v ní led i v létě, ale ubývá ho, lidé si na něj bláhově svítili svíčkou. Na Zlatém vrchu jsou obří čedčlové varhany, v Krompachu zase staleté tisy. Nejstřímější horou s obrovským kamenným polem je Klíč, tu si nenech ujít! Lužickými horami je nejlíp jít od východu k západu nebo od západu k východu. Půjdeš-li od jihu k severu, musíš dávat pozor, co si okolo tebe říkájí lidé na samotách nebo ve vsích. Až jim přestaně rozumět, obrať se a uhaněj pěkně rychle z Německa zpátky domů. Ale na hranici, na 793 metru vysoké Luži, nejvyšší hoře Lužických hor, i na nedalekém a stejné hranicím Hvozdu to budeš mít těžké, tam potkáš české i německé turisty. Ale ti němečtí nadělají větší hluk.

Miloslav Nevřil

MALÁ UKÁZKA ZBRANÍ OD RŮZNÝCH KMENŮ

DAKOTSKÉ TÝPI

LETOS BUDEME VĚCHNĚ NA TÁBOŘE BYDLET V TÝPI. O TOM JAK V NĚM TÁBOŘIT TO BYLO PSÁNO MINULE. DNEŠ TĚDY NĚCO O SAMOTLÉM TÝPI. TÝPI JEDNOTLIVÝCH KMENŮ SE OD SEBE LIŠILA V DETAILNÍCH STŘIHU A ZPŮSOBU STAVBY. MY JAKO ODDÍL DAKOTSKÉHO KMENE POUŽÍVÁME TÝPI DAKOTŮ ZVANÉ DAKOTA. PODLE TOHO K ZEMU TÝPI SLOUŽILA MAJÍ I RŮZNOU VELIKOST - ROZMĚR TAKTO OBLAŽOVAUŮ UDÁVA DĚLKU PŘEDNÍ. NEJDELEŠÍ STRANY TÝPI (O DĚMĚ PŘES DVEŘE K VŘCHOLU) A SOUČASNĚ NEJVĚTŠÍ PRŮMĚR PŮDORYSU STANU - 2. DNEŠ SE VYRAŽÍ TÝPI O VELIKOSTECH 4,5 m; 5,9 m; 7,2 m. TÝPI DO 3m POUŽÍVALI LIDIA JAKO DĚTSKÁ NA HRANÍ. OBYTJE BÝVALI OD 4m VĚTŠINOU ALE KOLEM 5 AŽ 6 m. NEJVĚTŠÍ STAVY NĚKTERÝCH RODŮ A STAVY KŘÍŽELNÍKU BYLY I 8m VELIKÉ.

☀️ SLUNCE (ŠTĚSTÍ)	☁️ OBLAKA (NADĚJE)
⬅️➡️ DNY A NOCI (ČAS)	⬆️ HORY (HORNOST)
✚ HVĚZDA	⬆️ ORLÍ TĚLO (VYDŮTNOST)
✚ JITŘENKA (VEDENÍ)	⬆️ ORLÍ TĚLA (NADĚLNÍK)
🌿 SLUNEČNÍ PÁPŘSKY (VĚRNOST, STÁLOST)	≡ CESTY
➡️ ŠÍP (OCHRANA)	⚔️ SKÁLY
🏹 ZKŮŽENÉ (PŘÁTELSTVÍ) ŠÍP	➡️ KŘÍŽOVANICA CEST
⬆️ ŠÍP (OSTRAŽITOST)	♥️ SRDCE
⬆️ STOPA BOUVŮRNÁKA (VYHLÍDKA)	👤 HLAVA
🏠 STOPA JELENA (SPRÁVNOST)	🌿 RŮST
🐾 STOPA MEDVEDA (DOBŘE ZNAPENÍ)	🤝 PŘÁTELSTVÍ, MÍR
✚ MOTYL (VĚRNÝ ŽIVOT)	👁️ OKO (BOJĚLST, MOUDROST)

SLAVNOSTNÍ (INDIÁNSKÉ) RŮZNÉ ODEVNÍ, BOJOVNICKÉ, RŮZNÉ PŘEDMĚTY VE SVĚTOVĚ NĚMÍ KREHU BRÁZ ZDOBENÝ SYMBOLY, JEHLICĚ VÝZNAMU UŽ ZHLAFCI ROZUMĚJÍ:

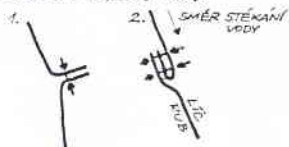
OBŘÁDNÍ (MEDICINOVÉ) STANY, STANY MEDICINÁŘŮ A STANY VÁLČIČNICKÝCH SPOLEKŮ BYVALI MENŠÍ, ALE BOHATĚ ZDOBENÉ A VYBAVENÉ A STÁVALY V TÁBOŘE NA ČESTNÝCH MÍSTĚCH. NEJVĚTŠÍ STANY AŽ 9 M SLOUŽILY PRO SMĚROVNÍ ŮZELY.

VÝROBA DAKOTSKÉHO TYPU

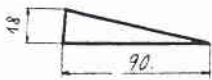
TYP, KTERÁ SI ZHOTOVIL KŘEMEN SÍHASAPA, MÁVÍ VŠECHNY ZNAMKY STARÝCH DAKOTSKÝCH TYPŮ, I KDYŽ BIZONÍ KŮŽE BYLA NAHRAZENA BÍLÝM SEDLÁČSKÝM PLÁTNEM:

TYP NEMÍ PRAVIDELNÝ, ALE DOZADU SKLO-
NĚNÝ KUŽEL, PROTO STŘED KRUŽNICE STŘÍHU
NEMÍ VE VÝCHODU TYPŮ. CHLOPNĚ MÁVÍ SVŮJ CHA-
RAKTERISTICKÝ OBDELNÍKOVÝ TVAR, V JEJICH ČÍPECH
JSOU PRO KONCE CHLOPNŮVCI TYPŮ KAPKY. FOMA-
LOVNÍ TYPŮ VYCHÁZÍ Z DAKOTSKÉ SYMBOLIKY.

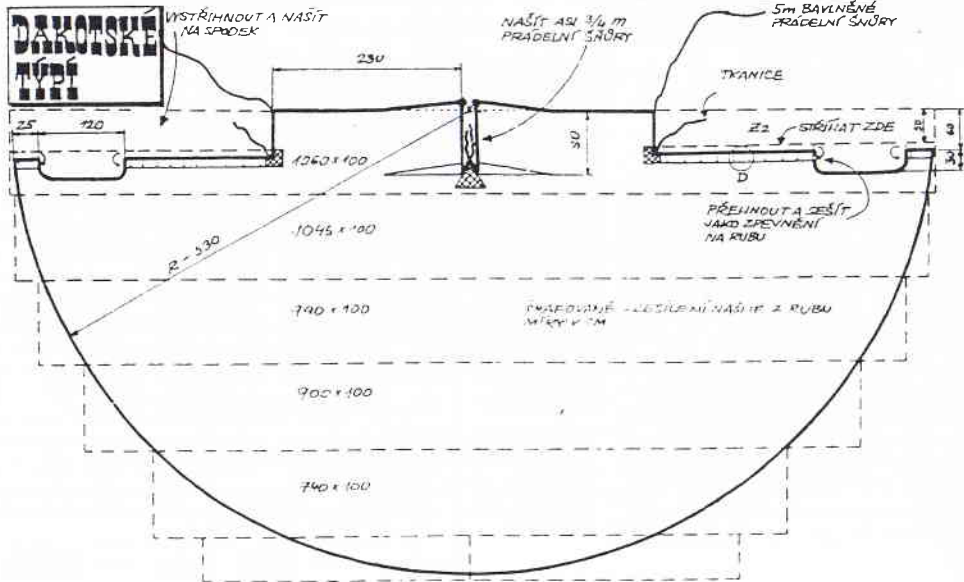
Z 50 M PLÁTNĚ ŠÍŘKĚHO 1 M LZE (ODLE
UVEDENÉHO NÁKRESU) UŠÍT TYP PRO PĚT TÁBOR-
NÍKŮ S INDIÁNSKÝMI LŮŽKY A OHNĚM UPROSTŘED.
PŘI ŠEVÁNÍ TYPŮ JE NUTNO ORIENTOVAT
ŠVY PODLE SMĚRU STĚKÁNÍ VODY:

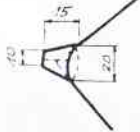
NA ROVNÉ PLOŠE (TĚLOCVIČNA) SE POMOCÍ PRO-
VÁZKY A KAPKY NARÝSUJE PŮLKRUŽNICE, VYSTRHNĚ
NAMĚŘÍ SE A VYSTRHNĚ TVAR CHLOPNÍ A DVEŘÍ.
POTOM SE NA ŠÍCH STROJI OLEMLÍ KRAJE LÁTKY,
DO LEHU DVEŘÍ SE VŠÍJE PRADELNÍ ŠNŮRA.
DO CHLOPNÍ SE PRO LEPSÍ OBEFNUTÍ TYPŮ VSA-
DÍ TROJÚHELNÍČKY LÁTKY:

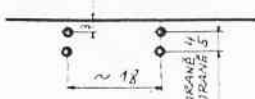
DAKOTSKÉ TYPY

PRO CHLOPNĚVÉ TYČE SE UŠÍJÍ DVA KORNOUTY
A OBRÁTÍ SE NA RUB:

OBŠEVÁNÍ DÍREK JE PRAČNĚ. DÍSKY MÁVÍ 1,2 AŽ
1,5 CM V PŮJMĚRU. DO OBŠEVŮ SE MŮŽE VŠÍT
PROVÁZEK. PRVNÍ PÁR JE AŽI 10 CM FOD SPODKEM
CHLOPNĚ, POSLEDNÍ TĚSNĚ NAD DVEŘÍMI. POD
DVEŘÍMI JEŠTĚ DVA PÁRY.

DVEŘE SE ZHOTOVÍ Z OBDELNÍKU 140 x 100 CM,
NA KRATŠÍCH STRANÁCH SE LÁTKA ZAPOŠÍJE
DO „TUNELU“ PRO ZASTŘENÍ TYČEK.

A TĚD POZOR
SOUTĚŽNÍ O-
TÁŽKA. ODPO-
VĚDI AŽ LIA
TYP 22-23.6.
Z ČEHO DĚ-
LÁME MY

A Z ČEHO
DĚLÁM DAKOTSKÉ
TYPY NA RUB?

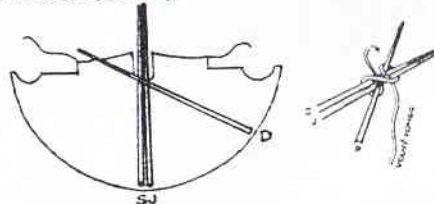

STAVBA TYPŮ

PRO STAVBU POTŘEBUJEME 14 TYČÍ
Z ROVNÝCH SMÍKOVÝCH SOUŠEK DLOUHÝCH AŽI 6,
5 M, NE SILNĚJŠÍCH NEŽ 10 CM. JE NUTNÉ DO-
MALE OSEKAT VĚTVE A SUKÝ.

NA ROZLOŽENÉM PLÁŠTI SE NAMĚŘÍ DĚLKA
TYČÍ TROJNOHY, ZALÉŽÍ NA POLOZE KAŽDÉ TYČE. PŘO-
TOŽE SE TYP STAVÍ VĚDY DVEŘÍMI K VÝCHODU, ZNA-
ČÍME TYČE: DVEŘNÍ D, JIČNÍ J A SEVERNÍ S. TYČE
SVAZEME JEDNÝM KONCEM CELEHO KLUBKA BAVLNĚ-
NÉ PRADELNÍ ŠNŮRY.

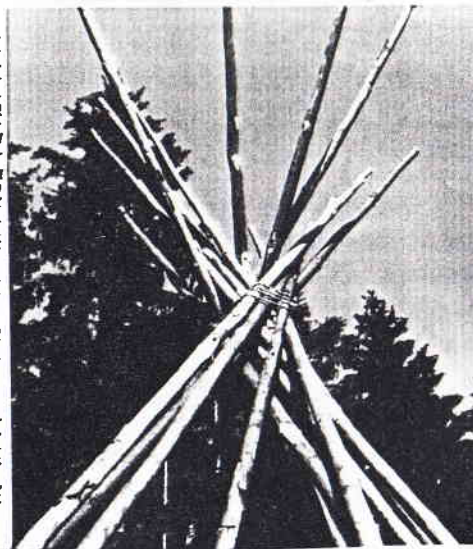
①

TROJNOHU VZTYČÍME A DALŠÍCH OSM TYČÍ NA NI
KLADĚME V POŘADÍ 1-8 TAK, ŽE PŘEDNÍ ŠEST TYČÍ
SE KLADĚ DO PŘEDNÍ (VÝCHODNÍ) VIDLICE A POLOZE
ZADNÍ TYČE 7-8 DO ZADNÍ VIDLICE. SPŮDNY TYČÍ
STAVÍME DO TVARU PŮPORYSU TYPŮ, JEHOŽ PRŮMĚR
VE SMĚRU V-Z ODPovídÁ PŘÍBLIŽNĚ DĚLCE TYČE D
ODSPŮDA K ÚVÁZU A PRŮMĚR VE SMĚRU S-J ODPŮ-
VÍDÁ DĚLCE TYČÍ S, J (OBR. 2)

VŠECHNY TYČE SE DÁK VE VŘCHOLU SVAZOU
ŠNŮROU, KTERÁ VISÍ Z ÚVÁZU TAK, ŽE SE S JEJÍM
KONCEM OBÍHA KŮLEM KONSTRUKCE. ZVEDÁK TYČÍ Z
SE POLOŽÍ NA PLÁŠŤ A PŘÍVÁZE K JAZYČKU. TĚ I S LÁTKO-
U SE VZTYČÍ NA KOSTRU.

TAK TAKTO JSMĚ STAVĚLI KAŽDE PRVNÍ TYPY

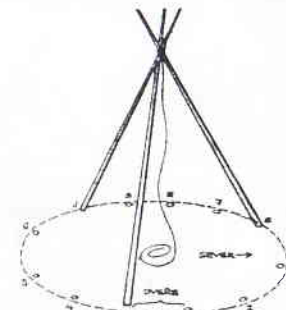

PODÍVEJTE,
JAK JSOU
KLADĚNY TYČE
VE VŘCHOLU
TYPŮ I TAKHLE
TO DĚLÁM
NEPŘÁTELE
DAKOTŮ - VRÁNY!

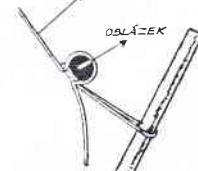
DÍVEJTE SE
POZORNĚ
AŽ JE
POZNATE

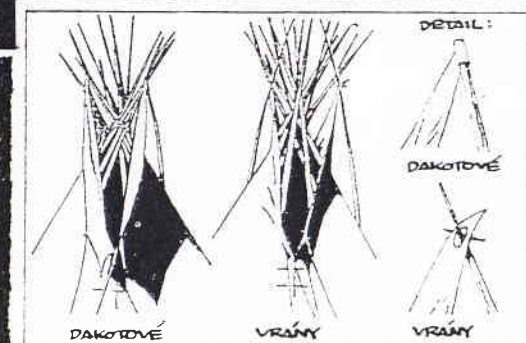
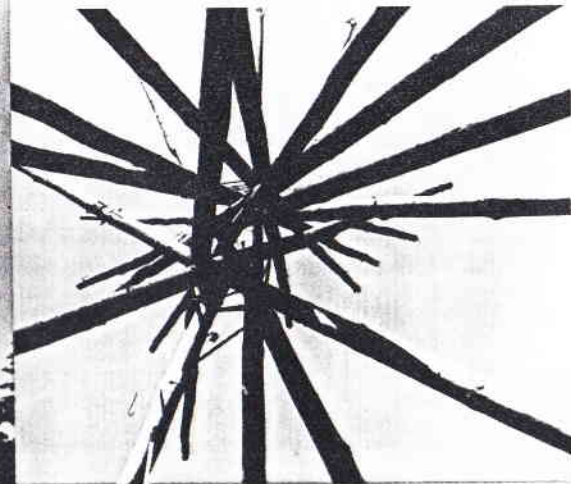
②

TYP SE SETNE DŘEVĚNÝMI JEHLCI DLOUHÝMI
AŽI 30 CM A 1 CM SILNÝMI. KONCE JEHLCŮ SE
MŮHOU OBÁRYT ČERVENĚ A ČERNĚ. NA UCHYCENÍ
KOLÍKŮ SE KAŽDÝCH 70 CM NA SPŮDKU PLÁŠTĚ, AŽI
15 CM OD KRAJE PŘÍLOŽÍ Z RUBU NA LÁTKU OBLÁ-
ZEK, OBÁLÍ LÁTKOU, OVLÁŽE PŘÍVÁZKEM, KTERÝ SE
NAVLEKNE NA KOLÍK. KOLÍKY MÁVÍ BYT AŽI 40 CM
DLOUHÉ A 2,5 CM SILNÉ. PLÁŠŤ

NA KONEC SE VZTYČÍ DVE CHLOPNĚVÉ TYČE, JEJICH
DĚLKA SE UPRAVÍ TAK, ABY SE KONEC TYČE OPÍRAL
O ZEMĚ TĚSNĚ ZA STANEM.

...minut...
...Rudý oblak...
...bitva...
...mrtvých...

BITVA STA MRTVÝCH

5. 12. 1866 s sebou vzali Vysoká páteř a Žlutý peseláci stovku válečníků a rozmístili je kolem cesty v borovicových lesích, z nichž se sváželo dřevo do Fortu Phil Kearney. Rudý oblak ražal s další skupinou bojovníků postavení na nepřítelích Zračky a vlnkami dávali Vysoké páteři a jeho návnadám znamení o pohybech vojáků. Ten den Indiáni dokázali, že medroketáři byli bezhlavě pobíhali sem a tam. Nakonec vyjel z pevnosti i Malý bílý náčelník Carrington a pustil se do pronásledování Indiánů. Spolašný klm vyřikal nejvhodnější okamžik, sesedl z koně a ukázal se na cestě před Carringtonovy horokrevnými mladými kavaleristy, kteří okamžitě vyrazili ovalen proti němu. Jakmile se vojáci roztáhli na úzké cestě do zástupu, vyskočil Žlutý pesel a jeho válečníci z křivých řejích tyla. V několika vteřinách byli vojáci zlikvidováni.

Rudý oblak si byl jist, že podaří-li se jim vylékat z pevnosti velký počet vojáků, může je tisíc Indiánů pobít všemi pouhými luky a šípy. Tehdy se náčelníci dohodli, že připraví na Malého bílého náčelníka a jeho vojáky velkou past. Místo vybrané pro léčku - údolíčko Peno Creeku - leželo mezi táborem a pevností.

Ráno 21. prosince oznámili náčelníci a medicínáři, že den je příznivý pro vítězství. Za svítání vyrazila skupina válečníků k dřevařské cestě, kde měli podniknout fingovaný útok na kolonu vozů. Pro nebezpečný úkol návnady bylo vybráno deset mladých mužů, hlavní indiánské síly se přesunuly k Bozemanově cestě.

Jakmile začala válečná skupina svůj fingovaný útok, vyřítla se z pevnosti četa vojáků a cválala dřevorubcům na pomoc. Jakmile byli vojáci z dohledu, ukázaly se na svahu obráceném k pevnosti návnady a postupovaly blíž. Pár minut nato vypálil v pevnosti Malý bílý náčelník ze svého velkého dvočupácného děla.

Návnady se rozeběhly po svahu a všichni Indiáni poskakovali a řeželi, aby vojáci nabyli dojmu, že se bojí. Tou dobou už válečná skupina se stáhla od dřevorubců a pospíchala, pronásledována vojáky, zpátky k Lodge Trail Ridge. /Vojákům velel kapitán William J. Fetterman./

Spolašný klm a jeho návnady začali přejíždět sem a tam po svahu a drždili vojáky tak, že vojáci bez rozvahy pělili na všechny strany. Jakmile návnady překročili Peno Creek, bylo všech 81 kavaleristů a pěšáků v pasti.

Signál k útoku dal liden skrytým na západní straně Malý klm. Zvedl do výše kopí a všichni Šaření a Arapanové se vyřítli na nepřítele. Naživu nezůstal jediný voják.

CO S SEBOU K SOVÍ JESKYNI

"Božínku, kampak jedete?" spáskl ruce Danův dědeček, když vyložili svá zavazadla z vaku. "K soví jeskyni," řekl Dan, "kam jinam."

UF!

"Já myslím, že se chystáte někde do Himaláje," zvedl Danova krosnu, vlastně se jen ovařil, jako kdyby ji chtěl zvednout, ale nedokázal to dohnout. "Člověk nutně potřebuje k životu jen málo věcí doma s nam nahromadí za léta plno nasmyslu. Tam je můžeme klidně mít, pokud nám napřeká žijí. Ale na putování přírodou nabarba nic, takže se oba jedete. Pamatujte, že všechno poneseš na vlastním hřbetě. Idi s sebou vlážeš plno nasmyslu a dělají sami z sebe nakladní osly."

EH!

Tolik tedy Danův dědeček, co ale tedy s sebou vzít?

- LETNÍ KROJ (tj. KROJOVKA, KZÁTA SE, PEVNÁ OBUV)
- SPACÁK, VĚCI NA SPÁNÍ (!LEDVINÁK), KARIMATKA
- TEPLÁ REZERVA (SVETRE, BUNDA), DLOUHÉ KALHOTY
- TRIČKO, TENISKY, PLÁVKY, POKRYVKA HLAVY OPALOVACÍ KRÉM, MALÝ RUČNÍK (STAŽÍ ŠÁTEK), PONOŽKY (DLE ÚVAHY)
- TOILETNÍ POTŘEBY, PLAŠTĚNKA, NŮŽ, LÁHEV (min 1 1/2 l), UZLÁK, KPZ, TRHÁK, PSACÍ POTŘEBY, LÉČKA, OSOBNÍ LÉKAŘNIČKA (tj. NÁPLAST S POLŠTÁRKEM I BEZPOLŠT, DEZINFEKCI - tj. SEPTONEX či JODIZOL, OBVAZ, OBINADLO, 1x CARBOCIT) PRŮKAZ POJIŠTĚNICE, LIBOVOLNÝ PRŮKAZ KDE JE VAŠE FOTKA A DATUM NAROZENÍ a R.Č. - PRO RŮZNÉ SLEVY, 5 MÍČKŮ, OSOBNÍ LÉKY.
- DALE DOPORUČUJEME: SLUNEČNÍ BRÝLE, KE SVETRU LEHKOU BUNDU (VĚTROVKU), BATERKU

HRŮZA!

JÁ SE VZNAŠIM!

MEJTE VŠECHNY SVÉ VĚCI, SPACÁKEM

POČÍNAJE DOBŘE ZABALENY DO IGELITU

DOBŘE SI ZKONTROLUJTE I SVÉ BAŤŮŽKY, ŽDA SE PŘÁVĚ NECHYSTAJÍ NĚKDE RUPNOUT ČI JINAK ZAZLOBIT.

POHODA, NE!

... staží málo, zejména na cestách, můj zbytečnostmi obtěžkaný batůžku? Ukaž mi, bať čeho se oba jeděš

ařáknů Ti, vezmu-li tě s sebou. Už se nosit stalo méně. Pak budeš lahůčkový. Když jsem nosil batoh, který jsem těžší uzavřel. Dusal jsem těžce pomalu, neradostně. Nasl jsem pilu, sakaru, vaříč, petrolej, baterku, lékařnu, nahradní boty, mnoho jídla, snad abych nezahynul hladem. Dnes lehce ležím nad karpaty horami, nic nepostrádám. Větve lámu rukou, na ohni uvařím rychlaji, za tmy už mám po paměti, hladý jsem dosud nezahynul... M. Navrtilý - náčelník

